

A doua recomandare referitoare la orientările strategice viitoare pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE

Ianuarie 2020

Consiliul consultativ pentru acvacultură (*Aquaculture Advisory Council* – AAC) își exprimă recunoștința pentru sprijinul financiar oferit de UE.

În 2009, Comisia a publicat comunicarea intitulată „Construirea unui viitor durabil pentru acvacultură - Un nou impuls pentru strategia de dezvoltare durabilă a acvaculturii europene”, ca o continuare a strategiei UE privind acvacultura din 2002. Comisia a concluzionat că acvacultura din UE nu a arătat o creștere din 2002 încoace, iar comunicarea din 2009 și-a propus „să identifice și să abordeze cauzele acestei stagnări”. Comunicarea a evidențiat provocările-cheie. În 2013, Comisia a publicat documentul intitulat „Orientări strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE”. Aceasta a concluzionat din nou că producția din sectorul acvaculturii din UE stagnează și a abordat patru domenii prioritare pentru deblocarea potențialului acvaculturii europene. În 2018, Parlamentul European a publicat un raport din proprie inițiativă intitulat „Către un sector sustenabil și competitiv al acvaculturii europene”. Raportul menționează că acvacultura din UE stagnează și că orientările strategice „nu au răspuns așteptărilor sectorului”. Acesta evidențiază numeroase provocări. În 2020, Comisia urmează să elaboreze noi orientări pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii, în concordanță cu actualizările planurilor strategice naționale ale statelor membre.

Eforturile anterioare nu au avut în fapt impactul dorit. Consiliul consultativ pentru acvacultură (*Aquaculture Advisory Council – AAC*) consideră că principalele motive sunt neabordarea provocărilor-cheie specifice și implementarea insuficientă de către autoritățile publice a orientărilor. AAC propune ca orientările revizuite să fie mai bine țintite și mai suplă, cu o perioadă de revizuire reînnoibilă de 18 luni. AAC subliniază că este important ca orientările să vizeze sporirea creșterii sustenabile și să reflecte nevoile sectoriale, societale și de mediu.

Prezenta recomandare prezintă acțiunile specifice convenite prin consens în cadrul AAC. Aceste acțiuni au fost grupate pe capitole cu o sferă de aplicare similară. În cadrul fiecărui capitol, acțiunile au fost clasificate în funcție de entitatea responsabilă pentru abordarea lor: Comisia Europeană, statele membre sau AAC. AAC recomandă ca aceste acțiuni să fie incluse de Comisia Europeană în următorul său document cu orientări strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii europene și ca statele membre să adopte acțiunile recomandate.

Prezenta recomandare include, de asemenea, observații cu privire la cel mai recent proiect revizuit de orientări strategice ale Comisiei Europene. Obiectivul acestor remarci cu privire la structura orientărilor viitoare este de a-i oferi Comisiei Europene recomandări clare pentru revizuirea orientărilor strategice, în vederea promovării unei acvaculturi europene sustenabile și competitive, care să genereze creștere și locuri de muncă.

A. Lista acțiunilor recomandate

1. Asigurarea creșterii sustenabile a acvaculturii prin optimizarea procedurilor de acordare a licențelor

Acțiuni pentru statele membre

- Implementarea unei amenajări coordonate a teritoriului în ceea ce privește apele și terenurile și asigurarea unei distribuiri adecvate a spațiului pentru creșterea sustenabilă a acvaculturii.

- Bazarea planificării acvaculturii pe o abordare ecosistemică.
- Identificarea celor mai bune practici în materie de acordare a licențelor și a posibilităților de îmbunătățire.
- Instituirea de măsuri pentru reducerea timpului de așteptare și a documentelor necesare pentru obținerea unei licențe de acvacultură și a celorlalte autorizații aferente.
- Colectarea de informații despre numărul instituțiilor implicate, durata procesului și costurile pentru fermele noi și cele existente.
- Efectuarea unei evaluări a principalelor obstacole administrative (timp/costuri) pentru diferitele tipuri de acvacultură.
- Colectarea de informații cu privire la numărul licențelor noi acordate în perioada 2014–2018, rata de acceptare a cererilor de licențe și motivele principale pentru refuz.
- Implicarea autorităților (regionale și nu numai) cu competențe în domenii care nu sunt legate direct de acvacultură, însă care sunt relaționate – de ex. mediu, gestionarea bazinelor hidrografice – în implementarea orientărilor.

Acțiuni pentru Comisia Europeană

- Organizarea unor seminare anuale cu privire la cele mai bune practici.
- Pregătirea unui document de orientare care să abordeze „spațiul de mediu” pentru acvacultură în legătură cu Directiva-cadru privind apa și Directiva-cadru privind strategia pentru mediul marin.
- Identificarea celor mai bune practici în materie de acordare a licențelor și a posibilităților de îmbunătățire.
- Pregătirea unui document de orientare menit să accelereze procesul de evaluare pentru IMM-uri în temeiul Directivei privind habitatele.
- Colectarea de informații despre numărul instituțiilor implicate, durata procesului și costurile pentru fermele noi și cele existente.
- Efectuarea unei evaluări a principalelor obstacole administrative (timp/costuri) pentru diferitele tipuri de acvacultură din statele membre.
- Stabilirea de contacte cu autoritățile competente de la nivelul al doilea pentru a le ține la curent cu eforturile Comisiei de elaborare a orientărilor în vederea promovării acvaculturii sustenabile.
- Diseminarea studiilor și a experiențelor pentru a ajuta statele membre în procesele lor de planificare.

Acțiuni pentru AAC

- Efectuarea unei analize detaliate a codurilor de bune practici în acvacultură și formularea de recomandări.

2. Consolidarea competitivității acvaculturii din UE

Acțiuni pentru statele membre

- Încurajarea îmbunătățirilor în materie de practici de bunăstare a animalelor pentru toate formele de acvacultură. Creșterea ar trebui să se concentreze pe acele forme de acvacultură care sunt sustenabile, oferă servicii ecosistemice și un potențial mai mare de bunăstare a animalelor.
- Asigurarea alocării corespunzătoare a fondurilor din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) pentru sprijinirea acvaculturii sustenabile, inclusiv pentru dezvoltarea produselor de acvacultură sustenabile.

- Asigurarea celui mai înalt nivel de finanțare din FEPAM pentru organizațiile producătorilor și cele intersectoriale, precum și pentru alte structuri recunoscute de UE.
- Introducerea unor planuri strategice naționale pentru implementarea unor acțiuni eficiente în domeniul acvaculturii, în vederea reducerii sarcinii administrative legate de acvacultură.
- Emiterea unui act unic de către o singură instituție pentru autorizarea activităților de acvacultură este validă atât timp cât actul de închiriere/proprietate este valabil și se respectă legislația specifică.
- Încurajarea organizațiilor de producători și a celor intersectoriale, precum și a altor structuri recunoscute oficial să sporească informațiile oferite consumatorilor în legătură cu valoarea produselor de acvacultură sustenabilă din UE.

Ațiuni pentru Comisia Europeană

Guvernanța generală

- Asigurarea luării în considerare a reducerii sarcinii administrative în planurile strategice naționale pentru acvacultură.
- Asigurarea celui mai înalt nivel de finanțare din FEPAM pentru organizațiile producătorilor și cele intersectoriale, precum și pentru alte structuri recunoscute de UE.
- Asigurarea unei introduceri în timp util a următorului FEPAM.
- Elaborarea unor orientări pentru definirea „agriculturii sustenabile”.
- Promovarea transferului rezultatelor proiectelor de cercetare europene.
- Reducerea birocrăției la nivelul statelor membre, prin identificarea celor mai bune practici pentru administrarea FEPAM.
- Coordonarea și sprijinirea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării în domeniul acvaculturii prin intermediul tuturor programelor și fondurilor relevante ale UE, inclusiv prin evaluări ale impactului acvaculturii din UE asupra climei.
- Organizarea de seminare anuale cu privire la cele mai bune practici legate de FEPAM.

Bunăstarea animalelor

- Asigurarea includerii bunăstării peștilor în programul de lucru al unui centru de referință al UE pentru bunăstarea animalelor, în vederea coordonării și diseminării cercetării, dezvoltării unor orientări specifice speciilor și elaborării unor module de formare.
- Dezvoltarea unei strategii pentru îmbunătățirea bunăstării peștilor, în concordanță cu intențiile legislației UE referitoare la animalele de crescătorie, precum și pentru a încuraja și sprijini operatorii din acvacultură să depășească cerințele legislative, ori de câte ori este posibil. Aceasta include elaborarea unor parametri eficiente pentru sacrificarea cu suferințe minime a speciilor de crescătorie; asigurarea eficacității echipamentelor și a aplicării corespunzătoare a asomării; elaborarea unor indicatori adecvați de intrări/ieșiri pentru gama de specii de crescătorie; dezvoltarea unor orientări pentru cele mai bune practici în materie de bunăstare a peștilor; asigurarea coerenței între reglementările existente.
- Asigurarea includerii standardelor de bunăstare a peștilor în comunicarea cu privire la calitatea înaltă a producției UE.
- Încurajarea îmbunătățirilor în materie de practici de bunăstare a animalelor pentru toate formele de acvacultură. Creșterea ar trebui să se concentreze pe acele forme de acvacultură care sunt sustenabile, oferă servicii ecosistemice și un potențial mai mare de bunăstare a animalelor.

3. Stabilirea unor condiții de concurență echitabile

Acțiuni pentru statele membre

- Implementarea și controlul cerințelor și dispozițiilor referitoare la etichetare (informarea consumatorilor).
- Sprijinirea dezvoltării organizațiilor de producători și intersectoriale, inclusiv la nivel transnațional.

Acțiuni pentru Comisia Europeană

- Asigurarea includerii reglementărilor europene privind acvacultura în auditurile UE ale importurilor din țările terțe și în schemele de audit ale părților terțe pentru importuri.
- Lansarea unei campanii de comunicare cu privire la punctele forte ale acvaculturii din UE.
- Evidențierea diferențelor dintre produsele de acvacultură crescute în UE și cele importate (în ceea ce privește trasabilitatea, sustenabilitatea, bunăstarea peștilor, bunăstarea lucrătorilor și beneficiile societale aduse de autosuficiența alimentară a UE) în cadrul oricărei decizii.
- Găsirea unei soluții durabile împreună cu guvernul turc pentru a asigura condiții de concurență echitabile în ceea ce privește importurile de pești de crescătorie din Turcia.
- Îmbunătățirea transparenței piețelor și diseminarea de informații despre tendințele piețelor.
- Asigurarea implementării depline a normelor de etichetare (informarea consumatorilor).

Acțiuni pentru AAC

- Facilitarea inițiativelor de autoreglementare și sprijinirea comunicării acestora către consumator.
- Sprijinirea structurării producției și comercializării produselor de acvacultură, inclusiv în ceea ce privește certificarea și etichetarea.
- Contribuția la îmbunătățirea informațiilor de piață cu privire la sectorul acvaculturii.

4. Îmbunătățirea acceptării sociale a acvaculturii și a produselor de acvacultură

Acțiuni pentru statele membre

- Promovarea conștientizării acvaculturii europene în rândul publicului.
- Utilizarea achizițiilor publice de fructe de mare ca o modalitate de a impulsiona îmbunătățirile în materie de bunăstare a peștilor și sustenabilitate.
- Promovarea egalității de gen în sectorul acvaculturii.

Acțiuni pentru Comisia Europeană

- Promovarea conștientizării acvaculturii europene în rândul publicului.
- Recunoașterea și valorificarea anumitor tipuri de activități de creștere a peștilor de heleșteu și a crustaceelor și moluștelor.
- Promovarea egalității de gen în sectorul acvaculturii.

5. Îmbunătățirea integrării acvaculturii în mediul înconjurător

Acțiuni pentru statele membre

- Stabilirea unor scheme de acva-mediu pentru a sprijini furnizarea de servicii naturale și ecosistemice prin practicile de acvacultură, cum ar fi creșterea peștilor de heleșteu, a crustaceelor și moluștelor și cultivarea de alge.
- Promovarea lanțurilor scurte de consum care să includă pești crescuți local, prin integrarea acvaculturii în economia locală.
- Încurajarea unei mai mari sustenabilități a furajelor pentru pești prin îmbunătățirea aprovizionării cu toate ingredientele furajere. Substituirea ingredientelor atunci când se cunosc ingrediente viabile (de ex. promovarea utilizării subproduselor și a resturilor provenite din tăieri, a algelor, a insectelor, a proteinelor și a uleiurilor de origine vegetală).

Acțiuni pentru Comisia Europeană

- Recunoașterea și valorificarea anumitor tipuri de activități de creștere a peștilor de heleșteu, a crustaceelor și moluștelor și de cultivare a algelor.
- Încurajarea unei mai mari sustenabilități a furajelor pentru pești prin îmbunătățirea aprovizionării cu toate ingredientele furajere. Substituirea ingredientelor atunci când se cunosc ingrediente viabile (de ex. promovarea utilizării subproduselor și a resturilor provenite din tăieri, a algelor, a insectelor, a proteinelor și a uleiurilor de origine vegetală).
- Explorarea oportunităților de sprijinire a organizațiilor de acvacultură din UE cu ocazia actualizării ghidurilor referitoare la *amprenta de mediu a produselor și amprenta de mediu a organizațiilor* pentru acvacultură.
- Promovarea reducerii amprentei de mediu a acvaculturii.

Acțiuni pentru AAC

- Contribuția la serviciile ecosistemice oferite de acvacultură prin analiza sprijinului.

6. Particularitățile creșterii de crustacee și moluște

Acțiuni pentru statele membre

- Îndeplinirea obligațiilor stipulate la articolul 6, în anexa IV punctul 1 subpunctul (ii) din Directiva-cadru privind apa (DCA), precum și definirea programelor și a măsurilor de protecție, după cum se prevede la articolul 8.

Acțiuni pentru Comisia Europeană

- Introducerea unor acțiuni în justiție pentru a obliga statele membre să ia măsuri în privința calității apei.
- Monitorizarea punerii în aplicare de către statele membre a articolelor 6 și 8 din DCA și a anexei IV punctul 1 subpunctul (ii) [întocmirea unui registru al zonelor protejate (articolul 6, termen teoretic: 2004), cu programe de monitorizare a stării apelor (articolul 8, termen teoretic: 2006), precum și stabilirea unor planuri de gestionare a bazinelor hidrografice (termen teoretic: 2009, revizuire în 2015)].
- Asigurarea unei mai mari coerențe în implementarea de către statele membre a diverselor reglementări ale UE relevante pentru creșterea crustaceelor și moluștelor.
- Stabilirea unei cerințe pentru ca statele membre să aducă amplasamentele de acvacultură existente și potențiale până la standardele clasei de apă A.
- Specificarea metodei actuale (sau, dacă specificarea nu este posibilă, elaborarea unei metode noi) de detectare a formelor infecțioase de norovirus, astfel încât metoda de detectare să poată recunoaște diferitele genotipuri de norovirus.
- Încurajarea statelor membre să se axeze pe combaterea patogenilor la crustacee și moluște.
- Sprijinirea cercetării cu privire la detoxifierea moluștelor.

B. Observațiile AAC cu privire la cel mai recent proiect de orientări

1. Contextul de avut în vedere

1. Prima recomandare a AAC referitoare la orientările strategice viitoare pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE. Aprobata la 30 octombrie 2019¹.
2. Primul proiect de orientări al CE a fost transmis AAC la 1 octombrie 2019.
3. Reuniunea comună a experților din partea CE-AAC-statelor membre cu privire la orientările strategice viitoare, Bruxelles, 17 octombrie 2019.
4. Proiectul de orientări revizuit al CE a fost transmis AAC la 13 noiembrie 2019.

¹ Recomandarea AAC. Orientări strategice viitoare pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE, octombrie 2019.
https://aac-europe.org/images/AAC_recommendation_on_the_future_Strategic_Guidelines_for_the_sustainable_development_of_EU_aquaculture_.pdf

2. Observații

La punctul 1. Introducere

Fără observații.

La punctul 2. Orientările strategice actualizate (OS)– generalități

În ceea ce privește identificarea domeniilor care trebuie abordate, AAC sugerează consultarea secțiunii 1. AAC recomandă și sprijină sugestiile din proiect referitoare la procedurile administrative, amenajarea teritoriului, informarea consumatorilor, organizațiile de producători și piețe, sănătatea/bunăstarea oamenilor și animalelor, performanța de mediu, schimbările climatice, inovare și control.

La punctul 3. OS specifice sectorului

AAC își exprimă preocuparea că includerea globală a OS specifice sectorului în acest stadiu ar putea afecta claritatea orientărilor. AAC consideră că ar putea fi nevoie de o secțiune specifică dedicată crustaceelor și moluștelor.

AAC propune să se încredințeze sarcina de a redacta OS specifice sectorului, care ar urma apoi să fie examinate și incluse în următoarea revizuire a OS.

La punctul 4. Complementaritatea cu Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și cu alte fonduri

Fără observații.

La punctul 5. Cooperarea regională – rolul strategiilor pentru bazinele maritime și al politicii regionale

Fără observații.

La punctul 6. Cooperarea internațională și contribuția la obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD)

AAC sprijină propunerile prezentate în proiect, însă își exprimă preocuparea în legătură cu alocarea resurselor necesare pentru redactarea secțiunii și a recomandărilor. AAC propune ca, pentru recomandări, să se aștepte următoarea revizuire a OS.

Aquaculture Advisory Council (AAC)

Rue de l'Industrie 11, 1000 Bruxelles, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org